

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, torsdag 15. oktober 2009 kl. 9.00-15.00

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Mona-Lise Binderup, Knut Helkås Dahl, Ragna Bogen Hetland, Trine Husøy, Jan Erik Paulsen, Tore Sanner (fram til kl 12.00), Inger-Lise Steffensen og Vibeke Thrane

Fra Mattilsynet:

Heidi Bugge (Sak 06/404) og Cécile Blom (Sak 09/905 og punkt 6 på dagsorden)

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen, registrering av eventuelle fravær, habilitet, CV og godtgjøring

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (Faggruppe 4). Ingen erklærte å ha interesser som kan påvirke habiliteten i forhold til hva som skulle behandles på møtet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Protokollen fra forrige møte i Faggruppe 4, den 10. september 2009, ble raskt gjennomgått uten spesielle kommentarer.

3 Saker fra møtet i Hovedkomiteen

Faggruppeleder orienterte fra Hovedkomiteens møte, som ble avholdt den 9. september 2009, i forbindelse med forrige faggruppemøte.

4 Saker som skal behandles på møtet

Emballasje

Eksponeringsmodell for stoffer som migrerer fra matkontaktmaterialer (06/406)

Mattilsynet ønsker å få utført en vurdering av kritiske punkter i den eksponeringsmodellen som benyttes ved omregning av TDI til spesifikk migrasjonsgrense (SML) i regelverket for matkontaktmaterialer i plast. Spesielt ønskes det belyst om grenseverdiene sikrer trygg mat for spesielt utsatte grupper av befolkningen, herunder at disse gruppene ikke utsettes for migrasjon fra matkontaktmaterialer i mengder over TDI i en lengre periode. Noen sentrale spørsmål som ønskes besvart i oppdraget er om det er behov for en egen omregningsfaktor for barn ettersom de vil ha et høyere inntak per kg kroppsvekt enn voksne, og i hvilken grad dagens næringsmiddelsimulanter kan ansees som gode nok sett i forhold til den reelle eksponeringssituasjonen. Mattilsynet ønsker at VKM utarbeider konkrete forslag til forbedringer i den grad det påpekes svakheter i dagens eksponeringsmodell.

På forrige faggruppemøte den 10. september 2009 arbeidet faggruppen hovedsakelig med forslag til endringer/forbedringer til ordlyden i konklusjonene på Mattilsynets spørsmål. Saken skulle i utgangspunktet vært ferdigbehandlet i forbindelse med møtet i september, men ettersom det fortsatt gjenstod noen avklaringer og huller i teksten, ble det besluttet at hele faggruppen måtte diskutere dokumentet en gang til før vurderingen kan anses som ferdig.

Vedtak

Faggruppen diskuterte de gjenstående avklaringer i dokumentet og finpusset ellers på ulike formuleringer i teksten. Vedtatte endringer i vurderingens sammendrag må også oppdateres andre steder i dokumentet. Det ble besluttet at de to faggruppemedlemmene med hovedansvaret for vurderingen nå skal ferdigstille dokumentet, slik at den kan oversendes på sperrefrist til Mattilsynet så fort som mulig. Faggruppen gis mulighet til å komme med eventuelle kommentarer i sperrefristperioden fram til offentliggjøring av dokumentet.

Aroma

Risikovurdering – inntak av kumarin hos den norske befolkningen (09/905)

Mattilsynet har bedt VKM om å risikovurdere inntaket av kumarin hos den norske befolkningen. Bakgrunnen for oppdraget er en liten undersøkelse av nivået av kumarin i noen utvalgte produkter på det norske markedet. Kumarin er en naturlig bestanddel av kanel, og mange andre planter, og finnes i varierende grad i forskjellige typer kanel. De to hovedtypene kanel er Ceylonkanel og Cassiakanel. EFSA vurderte kumarin i 2004 og konkluderte da med at stoffet ikke var gentoksisk, og et tolerabelt daglig inntak (TDI) på 0,1 mg/kg kroppsvekt ble fastsatt. Med bakgrunn i nye forskningsresultater revurderte EFSA kumarin i 2008. Den tidligere fastsatte TDI-verdien ble opprettholdt, og EFSA konkluderte videre med at et inntak 3 ganger over TDI i 1-2 uker i strekk ikke vil medføre helsefare.

Mattilsynet ønsker nå at VKM vurderer om noen deler av den norske befolkningen har et inntak av kumarin som vil representere en overskridelse av TDI. Siden forrige faggruppemøte har arbeidsgruppen for kumarin diskutert problemstillingen i et møte den 8. oktober.

Vedtak

Arbeidsgruppen orienterte resten av faggruppen om status for arbeidet så langt. Hittil har fokus vært på kapitlene "Metabolism and toxicokinetic of coumarin", "Genotoxicity" og "Carcinogenicity", og faggruppen hadde fått tilsendt et foreløpig utkast til tekst for disse delene av dokumentet. Neste møte i arbeidsgruppen skal være den 13. november, og det jobbes mot å gjennomføre innledende diskusjoner av saken i plenum på faggruppemøtet den 10. desember.

4 Saker som har vært behandlet siden forrige møte

Ingen saker er ferdigbehandlet siden forrige møte i faggruppen.

4 Status i øvrige saker i faggruppen

Emballasje

Vurdering av fire studier der bisfenol A (BPA) er undersøkt med hensyn til skader under utvikling av nervesystemet (08/404)

Faggruppens koordinator orienterte om at NRK Forbrukerinspektørene nylig har satt fokus på bruken av bisfenol A i tåteflasker og andre forbrukerprodukter. Bakgrunnen for innslaget på NRK er at det er politisk flertall for å forby bisfenol A i forbrukerprodukter i Danmark. I etterkant av programmet har dagligvarehandelen og apotekerkjedene i Norge frivillig valgt å trekke alle tåteflasker som inneholder BPA fra det norske markedet. Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har nå bedt Mattilsynet om et notat hvor de skal presentere og vurdere mulige tiltak i problemstillingen, herunder å ta i bruk føre-var-prinsippet. Mattilsynets svarfrist overfor HOD er i løpet av uke 44.

Videre ble det informert om at emballasjeindustrien nylig har avsluttet en studie av mulige nevrotoksiske effekter ved utvikling av nervesystemet. Denne studien, som er utført i overensstemmelse med retningslinjen OECD 426 ble igangsatt som et resultat av VKMs vurdering av bisfenol A fra 2008. EU-kommisjonen har bedt EFSA om å vurdere den nye industristudien, og EFSA har nå nedsatt en arbeidsgruppe som skal gjennomføre vurderingen. To av de norske ekspertene som var med på å utarbeide VKMs vurdering av BPA i 2008 sitter i EFSAs arbeidsgruppe.

Risikovurdering av N-etyl-toluensulfonamid (NETSA) 07/406

Faggruppens leder og et av medlemmene orienterte kort om at sveitsiske myndigheter nylig har gjort en vurdering av stoffet N-etyl-sulfonamid (NETSA) som faggruppen tidligere har risikovurdert. De sveitsiske myndighetene har, i likhet med norske myndigheter, hatt et møte med representanter fra industrien forbundet med bruken av NETSA i matkontaktmaterialer. Sveitserne har vært i dialog med VKM, spesielt når det gjelder mulig gentoksisk effekt av NETSA, og de har i sin vurdering av stoffet kommet til at de deler VKMs synspunkter på dette.

5 Orientering fra ad hoc grupper/undergrupper eller lignende

Ingen aktuelle saker.

6 Orientering fra Mattilsynet Innspill til Mattilsynets kartleggingsprogrammer for 2010

Mattilsynet holder for tiden på å planlegge aktuelle kartleggingsprogrammer for 2010 og ønsker i den sammenheng innspill fra VKM med hensyn til hva som kan være de mest aktuelle stoffene/produktene å inkludere i en kartlegging på tilsetningsstoff-, fremmedstoff- og emballasjeområdet. Mattilsynets saksbehandler innledet diskusjonen med å orientere kort om tilsynets foreløpige tanker og ideer til aktuelle kartleggingsprogrammer for neste år.

Vedtak

Faggruppen kom med innspill til noen problemstillinger som kan være interessante for Mattilsynet å kartlegge nærmere. Et forslag var å gjøre en totalvurdering av aluminium fra ulike kilder som tilsetningsstoffer, drikkevann, matkontaktmaterialer og kosmetikk. Andre forslag som ble nevnt var å gjøre en totalvurdering av benzosyre fra næringsmidler og kosmetikk og å kartlegge bruken av søtstoffene sukralose og acesulfam K. Analyser av nitritt og peroksidingsprodukter fra marine oljer var andre problemstillinger som ble trukket fram.

Innspill fra Mattilsynet/VKM til kostholdsundersøkelsen Norkost 3

Universitet i Oslo (UiO) og Helsedirektoratet holder for tiden på å planlegge oppstarten av en ny kostholdsundersøkelse for voksne (Norkost 3) i den norske befolkningen. Det er hittil gjennomført to pilotundersøkelser (metodeutvikling) for å forberede igangsettingen av den reelle undersøkelsen. Mattilsynet har tidligere meldt inn ønsker/krav til hva undersøkelsen skal dekke av data som er spesielt viktige for Mattilsynet/VKM. Dette dreier seg hovedsaklig om produktspesifikke matvarer som er aktuelle på tilsetningsstoff- og emballasjeområdet, i forbindelse med berikede matvarer, samt spørsmål knyttet til grilling, grillmetode og grillfrekvens og konsum av sjeldent spiste matvarer. Med bakgrunn i erfaringer fra pilotprosjektene har UiO sett behov for å gjøre noen justeringer og forenklinger i hva det skal spørres om i telefonintervjuene som skal gjennomføres i Norkost 3. De har derfor bedt om innspill fra Mattilsynet/VKM til hva som kan kuttes og hva som må med i spørreskjemaene. Faggruppen hadde fått tilsendt et dokument hvor UiOs forslag til endringer framgår.

Vedtak

Det ble kun tid til en kort orientering om saken på møtet. Sekretariatet vil sammen med ett av faggruppens medlemmer se nærmere på det tilsendte dokumentet fra UiO for å vurdere om de foreslåtte forenklingene i spørreskjemaet synes akseptable ut i fra faggruppens behov.

7 Saker til hovedkomiteen

Faggruppen hadde ingen innspill til Hovedkomiteen på dette møtet.

8 Møter o.a. av felles interesse

Temadag om emballasje, Plastindustrien i Danmark, København 1. oktober 2009

Et av faggruppens medlemmer har holdt et innlegg om faggruppens pågående arbeid med å vurdere EUs eksponeringsmodell for stoffer som migrerer fra matkontaktmaterialer på en temadag om emballasje i regi av plastindustrien i Danmark. Mer informasjon om konferansen kan finnes her: <http://www.plast.dk/Fakta/Emballager/Temadag2009/>

3rd Nano Safety for Success Dialogue: Building Trust in Nanotechnologies, Workshop, Brussel, 3-4. november 2009

EU-kommisjonen (DG SANCO) avholder sin årlige workshop om nanoteknologi "3rd Nano Safety for Success Dialogue: Building Trust in Nanotechnologies, Workshop" i Brussel den 3-4. November 2009. Et av faggruppens medlemmer og faggruppens koordinator skal delta her.

Kjemikaliedagene 2009, Oslo 10-11. november 2009

To av faggruppens medlemmer vil delta på Norsk industris arrangement "Kjemikaliedagene 2009" den 10-11. november 2009.

EFSA National Experts Meeting on Aspartame, Porto 10-11. november 2009

EFSA arrangerer et felleseuropeisk møte med nasjonale eksperter på aspartam i Porto den 10-11. november 2009. Møtet er en oppfølging av et innledende ekspertmøte om problemstillingen i april i år. Faggruppens koordinator vil representere Norge på møtet.

9 Nytt fra sekretariatet

Ingen aktuelle saker.

10 Eventuelt

11 Fastsettelse av nye møtedatoer

- Torsdag 10. desember 2009

Faggruppen besluttet at møtet i desember vil bli avsluttet med en julemiddag, til tross for at Nasjonalt folkehelseinstitutt også arrangerer sitt julebord samme dag.